

GORENJEJEC.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. »GORENJEJEC« stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrto leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Slomškarija.

Konec . . .

Slomškarijo drže kvisku in pišejo zanjo večinoma kapelani in kateheti, ki so popolnoma odvisni od svojih škofov. Poglejmo, kaj zahtevajo škofje glede šole: katoliško učiteljstvo, knjige pisane v katoliškem duhu, katoliški značaj vsega pouka in cerkveno sonadzorstvo. Določiti, kaj je katoliško, imajo škofje pravico. Potemtakem bi tisti, ki vzdržujejo šolo, ne imeli druge pravice, kakor plačevati in — molčati.

Katoliško učiteljstvo zahtevajo! Kateri učitelj je katoliški, odločuje škof ali njegov pooblaščenec, ki bi bil kak župnik ali srborit kapelan. Zdaj nastavljeni liberalni učitelji bi se morali seveda upokojiti ter nadomestiti s katoliškimi. Slično prakticira že Lueger na Dunaju. Ali se ne pravi to izročiti šolo in učiteljstvo na milost in nemilost duhovščini?!

Knjige pisane v katoliškem duhu! Aprobacijska pravica bi se odzela državi ter izročila cerkvi. Kako bi izgledale naše čitanke? Izginili bi iz njih naši klasiki: Prešeren, Jenko, Jurčič, Levstik, Stritar i. t. d. ter nadomestili s kakimi bebastimi legendami. Zgodovinski del bi bil posvečen raznim papežem in fanatičnim škofom; naravoslovje — izvzemši živino-, sadje- in zelenadorejo — bi pa najraje odpravili. Čim bolj je ljudstvo zabito in vdano raznim vražam, tem lažje se vlada. Ne le ljudskošolske čitanke bi tako prikrojili, enako bi se godilo tudi srednješolskim, vsaj je kmalo po sklenjenem konkordatu zahteval tačasni jezuitski general P. Beca od avstrijske vlade, da naj se na gimnazijah opusti pouk v naravoslovju.

Vse šolske odredbe morajo imeti katoliški značaj, t. j. ves pouk mora prevečati cerkven duh. Da se prepričajo, morali bi se duhovniki udeleževati pouka. Kako bo tak, v pedagogičnem oziru globoko pod učiteljem stoječ duhovnik uspešno nadzoroval?! Ubogi učitelj ali profesor, ki bo moral poučevati s cerkvenim duhom prepojeno računstvo, lepo- in pravopisje, risanje, telovadbo i. t. d.

Če sili kak obskuren učitelj v klerikalizem, ne zamerimo mu toliko, vsaj je navadno največja duševna reva, da pa tišče zraven ljudje z akademsko izobrazbo, kar se je zgodilo z ustanovitvijo »Slomškove podružnice« v Kranju, katere se je udeležilo poleg enega učitelja in treh učiteljic, 7 — reci sedem — klerikalnih kranjskih profesorjev in suplentov, to je pa z ozirom na zahteve klerikalizma glede šole neodpustno, naravnost — škandal. Dandanes je klerikalec le ali kaka duševna reva, ali pa breznačajnej, ki išče v tem le lastno korist. Profesor mora biti kristalnočist in idealno navdahnjen značaj, ako hoče imeti zaupanje pri mladini, ker nikjer ni rek »besede mičejo, izgledi vlečejo« tolike važnosti, kakor ravno pri vzgoji mladine. Klerikalen profesor je v dijakovih očeh le — karikatura. Pomislimo, s kakšnim uspehom bi poučeval n. pr. predsednik »Slomškove podružnice v Kranju« recimo o s katoliškim duhom prepojeni govedoreji, ali važnosti dobrih katoliških bikov?! Morda bi bil to zanj zanimiv predmet, drugo vprašanje pa je, s kakšnim zanimanjem in duhovitimi opazkami bi mu sledili dijaki.

Take namene ima klerikalizem s šolo. Vresničil jih ne bode še tako hitro, za to bodo že skrbele svobodomiselnne stranke. Človeški duh neprestano napreduje in kolo časa se vrti naprej in ne nazaj. Pač ga vtegne tintam kaj ovirati, ali konečno premaga vse ovire po-teptajoč in uničujoč, kar se mu stavlja v bran.

Promet s tujci.

V Kranj je prišlo tekom minulega leta 658 moških in 81 žensk, skupaj 739 tujih oseb, izmed katerih jih je največ potovalo skozi in so tu ostali le do 3 dni. Do 7 dni se jih je mudilo 72, do 14 dni 14, do 3 tednov 8, do 4 tednov 3 tujci. Izmed teh jih je bilo 234 s Kranjskega, 417 iz drugih avstrijskih kronovin, 54 iz Ogrskega, 1 iz Bosne, 15 iz Nemčije, 6 iz Italije, 1 z Angleškega, 11 iz raznih drugih dežel. V Kranju je na razpolago 48, po privatnih hišah pa 33 postelj za tujce.

V Škofjo Loko je lansko leto prišlo 82 strank (89 moških in 41 žensk, skupaj 130 tujih oseb), od katerih se je mudilo 74 do 3 dni, 6 do 14 dni, 4 do 3 tednov, 15 do 4 tednov, 14 do 5 tednov, 6 do 6 tednov in 11 čez 6 tednov. Izmed teh je bilo 41 s Kranjskega, 75 iz drugih avstrijskih kronovin, 8 iz Ogrskega, 1 iz Bosne, 16 iz Nemčije, 11 iz Italije, 1 z Angleškega, 11 iz raznih drugih dežel. V Škofji Loki je tujcem na razpolago v gostilnah 73, v zasebnih hišah pa 23 postelj.

V seji občinskega sveta ljubljanskega z dne 25. novembra je v imenu finančnega odseka poročal dr. Požar

o dopisu uredništva «Internationales Illustriertes Reisealbum», naj bi mu občina dala inserate v reklamne namene. Magistratni dopis priznava važnost novih reklam za povzdigo prometa s tujci. V lanskem letniku so dala vsa važnejša mesta svoje reklamne inserate, tako n. pr. tudi Zagreb, a ker se Ljubljana sme dandanes šteti med najlepša avstrijska mesta v neposredni bližini čarobne Gorenjske, bi se tako inseriranje gotovo rentiralo. Predlaga se tedaj, dovoliti 300 K kredita, da prinese omenjeni album na eni strani popis Ljubljane in bližnje okolice, na drugi strani pa slike najslavitejših zgradb. Sprejeto.

*

Gospodarsko društvo za Zgornje Koroško je imelo meseca novembra svojo sejo, v kateri je tajnik poročal o delih društva tekom poletja. Poročilo navaja marljivo delovanje, katero je društvo kljub tako kratki dobi imelo za promet tujcev na Zgornjem Koroškem, in so ga odborniki sprejeli s pohvalo. Veliko začudenje je nastalo, da je občina Beljak odklonila prošnjo za podporo. Ko je imela zveza nemških pevskih društev svoj občni zbor v Gradcu, je kupilo društveno predstojništvo mali vodnik po Beljaku in Zgornjem Koroškem, katerega je spisal g. K. Ghon v Beljaku, in ga razpošiljalo na vsa nemška pevska društva. Društvo je mislilo, da je opravičeno se obrniti na mestno občino beljaško s prošnjo, da dovoli v interesu mesta Beljak podporo, ki pa je bila odklonjena. Dotičnim gospodom občinskim odbornikom, ki so glasovali proti podpori, svetujemo, naj premotrivajo nekoliko razmere prometa s tujci v Švici in bodo po kratkem pregledu v ondotne razmere strmeli nad svotami, katere izdado švicarske občine za promet tujcev na taka društva, kakor je gospodarsko društvo za Zgornji Koroško. V tem letu izda to društvo tudi vodnik po Zgornjem Koroškem.

V Kranju, 24. januarja.

Is državnega zbora. Dne 15. t. m. se je sešel državni zbor. Mladočehi so dovolili, da se zapostavijo njihovi nujni predlogi, da se pride do dnevnega reda, toda češki

PODLISTEK.

Mara Slemenova.

Spisal Josephus.

Dalje . . .

«Kaj pa iščete? Morebiti ovratnik?» je vprašal komisar ter povdaril posebno besedo «ovratnik», kajti Košir je bil res brez ovratnika. Začudeno je pogledal komisarja in bolesten vzklil se mu je izvil iz prsi, a obraz mu je še bolj pobledel. Sumnivo je bilo dejstvo, da je bila njegova obleka vsa premočena. Bržkone je samo ranil Maro in jo potem vrgel v vodo; raztelesenje trupla je namreč dokazalo, da Marina rana ni bila smrtnonevarna. Morda je hotel ustreliti samega sebe in se utopiti. Kako, da je on samo malenkostno ranjen? — Ali se je morda branila deklica? Skoro ni mogoče! Rana, dasi ne nevarna, je bila prizadeta s kroglo — in Mara menda ni ustrelila nanj? Ali se je morda ranil v vodi? Pa, kje naj bi se to zgodilo? V bližini mesta ni bilo čuti nobenega strela, pač je pa trdil neki kočar, stanujoč blizu gozda, da je slišal obenem dva strela. Kaj naj bi dovedlo Koširja do tako groznega čina? Morda prevelika ljubosumnost — ali se mu je pa zmešalo v glavi? Ne, ne, zakaj je pa volil tako oddaljen kraj, da je izvršil umor! Izvršilo se je torej vse s premislekom — — —

Rudolf Košir je bil sin dobrih in poštenih roditeljev; žalibog, kmalu je bil sirota. To je bil uzrok, da je zgodaj spoznal svet in njegove dobre ter slabe lastnosti. Bil je še v nežni mladosti takorekoč, kakor pravimo, «sam nasé navezan», ali boljše, bil je zarano sam svoj skrbnik in

radikalci so vprizorili obstrukcijo. Češki radikalci so govorili v dolgih govorih ves popoldan in skoro vso noč v češkem jeziku do 6 1/4 ure zjutraj, potem se je seja prekinila do 10. ure dopoldne. Češki radikalci so nadaljevali z obstrukcijo. — Seja, ki se je pričela v četrtek dopoldne ob 11. uri, je bila končno zaključena v soboto v jutru ob 4 uri 45 minut. Vsled dogovora so opustili češki radikalci obstrukcijo in je v soboto popoldne češki radikalci in je v soboto popoldne prišla v razpravo bruseljska sladkorna konvencija. — V seji z dne 11. t. m. je finančni minister predložil sladkorni zakon. Pripetili so se zopet burni prizori med Vsenemci in Čehi. — Poslanec dr. Ferjančič je interpeliral radi krivic, ki se gode slovenskim uradnikom v okrožju graškega nadsodišča. Značilno je bilo pri tem vsekakor dejstvo, da ste interpelacije nista hotela podpisati štajarska poslanca Robič in dr. Ploj. Zlezla sta bila pod Šušteršičev podplat.

Po obstrukciji. V državni zbornici je sedaj več rok na delu, da izbrisejo sledi, ki jih je ostavila zadnja znamenita in čez dve noči raztegnena seja. Mizarji popravljajo pokrove pultov, ki so gg. zastopnikom rabili v obstrukcijske svrhe. Povsod po zbornici perejo, pospravljajo, pometajo, kajti od četrta pa do nedelje se to delo ni moglo opravljati. Klofač je minulo nedeljo na nekem shodu povedal, da so bili oboroženi celo z revolverji, ker se je bilo bati dejanskih napadov od Nemcev.

Spravne konference se smatrajo kot ponesrečene in to po krivdi Nemcev.

Volitve v Trstu. Volitve v mestni in deželni zastop tržaški se vrše meseca aprila in maja t. l.

Vstaja v Maroki. Sultanu se godi slabo. Vedno je v večji stiski in gotovo ga bodo vstasi docela premagali. A tukaj se druga plete. Zdaj gledajo na plen v Maroko na eni strani nenasitna Angleška in Nemčija, na drugi strani pa Francoska, Španska in Italija. Medtem, ko je Anglija na strani sultanovi, je Francoska na strani ustašev, katere izdatno podpira z denarjem. Spomlad nam bo menda prinesla v Maroko pravo vojsko.

rednik. Tudi nekoliko duhovitosti mu ni manjkalo, dasi ni bila njegova duševna naobrazba ravno velika, poleg tega pa tudi ni bil dovolj trdega značaja, akoravno mu ne moremo očitati posebnih slabosti. Zloben ni bil torej, pač pa nekoliko boječ in prerahel. Manjkalo mu je potrebne eneržije, torej tudi samostalnosti. Slične ljudi, kakršen je bil Rudolf Košir, opazujemo lahko dan za dnevom; rekli bi lahko, da so že nekako vsakdanji gosti v naši človeški družbi. Dovršil je še z dōkaj dobrim uspehom nekaj razredov srednje šole. Po očetovi smrti je pa moral dati šoli slovo in pisaril je štiri leta pri nekem notarju v mestu. A naveličal se je tega posla in pristopil je k sodnji kot diurnist. Njegovo gmotno stanje ni bilo torej posebno ugodno. Razvajan ravno ni bil — in tako je z uborno mesečno plačo životaril še dōkaj dobro — — —

Košir je spoznal Maro ob priliki neke ljudske veselice, katero je priredilo L—sko pevsko društvo. Zamisljen je sedel onega dne na vrtu, kjer se je vršila veselica. Žalostno je gledal pestro cvetje, katero je rodil dični maj — — —

Njegov pogled je počival na lepi deklici — in ljubezni žar mu je posijal v mračno dušo. Na vrtu je sedela Mara. Ni trajalo dolgo, da sta se seznanila. Košir je strastno ljubil Maro. Ni ga toliko omamila njena bujna, mladostnosveža lepota, pač pa njena živahnost, njena živa domišljija in romantika njenih nazorov. —

Marin oče je bil zasebni uradnik in je umrl, ko je štela deklica jedva 8 let. Njena mati je uživala malo spo-

Dopisi.

Iz Cerkljan. [Konec.] Tako sestavljajo revizorji gospodarske zveze bilance vsem društvom; vsaj pa je tudi najlozje, kajti če manjka na eni strani, se odzame na drugi, in bilanca «štima»! Pa ni še dovolj, da so bile v Cerkljah bilance tako sestavljene, godile so se še druge velike nepravilnosti. Ko se je sklical občni zbor, so bili večinoma navzoči «bratje Podjed», ki so odobrili bilanco; če je pa primanjkovalo kakega podpisa, pa se je taisti ponaredil. Saj je bilo vseeno, samo da je dosti podpisov. Take lumparije so se toraj godile pri mlekarni in sirarni v Cerkljah in sedaj hočejo uboge člane prisiliti k temu, da bi pokrili primanjkljaj. To je vsekakor gotovo, da so po pravilih primorani ali to je vnebovpijoče in tu mora poseči vmes roka pravice. Tukaj se opozarja državni pravnik na sleparije, ki so morajo kaznovati. Kakor se zatrjuje in je Podjedov Franc tudi sam priznal, da je plačal tekom tega časa ves svoj dolg okrog 3000 K. S kakim drugim denarjem se je to vršilo? Ne trdimo naravnost, da z društvom, toda na vsak način se je moralo z denarjem, kateri se skupil za prodani sir i. t. d. nekaj zgoditi, ker ga ni nikjer. Podjed trdi, da so se izgubile tiste pole, na katere je dotične prejemke zabeleževal. Tu je toraj jasno kot beli dan, da se je moralo manipulirati na drug način, kajti če ni računov, se tudi bilance niso mogle pravilno sestaviti in bilanca se je morala falsificirati. Tu naj preiščujejo naši klerikalni možici, kako se gospodari in povsod, kjer tako delajo, mora priti do kraha. Prav je, da poka že na vseh straneh, toda ubogi ljudje, kateri bodo pri tem hudo zadeti. Vsakemu poštenjaku se v srce smili zapeljano ljudstvo, a klerikalnim našim poštenjakovičem ne.

Iz Hrastja. (Šolske zadeve.) Če stopiš psu na rep, zacvili. Tako smo storili z dopisom z dne 3. t. m. Koblar se je oglasil koj drugi dan v cerkvi, pozneje pa še v «Dihurju» in v «Slovincu». Razvidno je, da smo s svojimi izvajanci zadeli v črno. Vsemogoče vzroke navaja zoper ustanovitev šole v Hrastju, le glavnega ne, namreč, treba bi bilo poučevati verouk v novi šoli, in kar bo pri Koblarju, kolikor ga mi poznamo, glavno, treba bo

štovanja pri ljudeh, ki so jo poznali — in to je bolelo Maro. Deklica je bila nesrečna — in s takim čuvstvom v srcu se je seznanila s Koširjem. Slednjega je tudi marsikaj težilo — in našli sta se sorodni duši, Mara in Košir, ki sta rada sanjerala o lepi bodočnosti ter zidala zračne gradove, ki se tako radi razprše v nič. Samoobsebi je umevno, da je tudi deklica iskreno ljubila svojega oboževalca. Ni ga bilo dneva, da ne bi Košir posetil Mare. Vendar, nekega dne je prepovedala gospa Slemenova Mari vsako nadaljnjo občevanje s Koširjem. In zakaj? — Hudobni jeziki so trdili različno, a največ jih je menilo, da se je Slemenka sama zagledala v ne baš lepega Kosirja! —

Nad Marino glavo so se drvili temni oblaki — nevihta ni bila več daleč! —

Poslej je bil med materjo in hčerjo vsaki sporazum nemogoč. Mara se je poslovila in odpotovala k svoji teti, a kmalu se je zopet vrnila in starejša sestra Ljudmila je odšla k teti. — Minilo je že nekaj dni, odkar se je vrnila Mara domov. Slemenka je bila Mari vedno za petami, edino, da je preprečila vsako občevanje med njo in Koširjem. Prepričala se je, da je dosegla, kar je želela: razdružila je mlada človeka. Vsaj njej se je dozdevalo tako. Onega dne pa, predno so potegnili Maro iz vode, je bila Slemenka pri nekem sorodniku na deželi in je prišla domov šele proti jutru družega dne, torej ni takoj opazila, da je tudi Mara z doma. Zjutraj šele je povedal Marin brat Valentin, da je šla sinoči njegova sestra v najlepši obleki z doma. — Dalje ...

seči v žep — pa ne v tujega četudi med «živimi» — ter šteti denarce. Tega pa on ne stori rad. To vedo med drugimi tudi prav dobro njegovi ožji rojaki. Stvar je taka: za šolo na Primskovem plačujejo vse všolane vasi, odnosno občina v kolikor pridejo te vasi v poštev. Občina Hrastje plačuje za vas Čirčiče eno tretjino vseh primskovskih šolskih stroškov in dve tretjini občina Predoslje, za druge všolane vasi. Ko bi se Čirčiče izšolale, potem bi morala občina Predoslje tudi tisto tretjino prevzeti náse in občinski naklad bi se nekoliko zvišal. Koblar, oziroma cerkev ima na Hujah posestvo, od katerega bi moral potem plačevati nekoliko večji naklad. Radi tega tak odpor. Samoobsebi je razumno, da je občinski odbor v Predosljih rad in z velikim navdušenjem sklenil izjavo, s katero protestuje, da bi se izšolala vas Čirčiče, vsaj bi to ne bilo v občinsko korist. Tudi krajni šolski svet v Voklu je rad sklenil enako izjavo, ker za vasi Hrastje in Prebačevo plačuje občina Hrastje tudi eno tretjino vseh vokelskih šolskih stroškov. Ti zastopi so storili le svojo proketo dolžnost. Zakaj pa se Koblar ne sklicuje na sklep soseske Voglje? Istotako pa ima občina Hrastje dolžnost potegniti se za svojo korist in mi smo tega mnenja, da imajo oblasti dolžnost v prvi vrsti zavzeti se za izkoriščenega — v tem slučaju Hrastje — in ne za izkoriščevalca. Nadalje vprašamo, ali ni v prospeh šole, ako je, kjer dopuščajo razmere, cela politična občina, ki ima skrbeti tudi za pokritje vseh šolskih stroškov, všolana v eno šolo, kakor pa razkosana na toliko in toliko delov? Ravno v tej občini je to mogoče. Potem je pa tudi velikanska dobrota za otroke same, da imajo pred nosom šolo. Od najoddalnejše hiše na Prebačevem bi ne bilo en četrt ure, iz Čirčič pa ravno 20 minut. Kje je dobil Koblar 250 korakov daljšo pot iz Čirčič v Hrastje, kakor na Primskovo, ne vemo in on tudi sam ne veruje. Ena pobožna laž več ali manj, kaj to dé njemu. Poskusi naj enkrat iti, pa kakor je ta vitez otožnega obraza na dolgo preklan, v pol uri ne pride. Ko zapade sneg bližnjico, se pot ravno podvoji. Koblar bega Čirčane s tem, če bodo njihovi otroci všolani v Hrastje, ki spada v v šenčursko faro, se bo morala še vas sama vfariti v poldrugo uro oddaljeni Šenčur. Tako budalost trdi on lahko preprostim kmetskim ženicam, ne razsodnim možem. Jeli mar fara ustanovljena radi otrok? Meni li, da bo kupljene in priposestovane pravice Čirčičanov do Kranjske fare brez njihovega dovoljenja meni nič, tebi nič uničil. To je prav navadna farbarija, ali — povest za otroke. Čirčani, bodite brez skrbi! Brez Vašega dovoljenja Vas Koblar ne izfari in če se stokrat postavi na glavo. Obenem je to tudi huda klofuta šenčurski duhovščini, ker se brani, od njih poučevanih otrok. Koblar ne prisodi šenčurski duhovščini toliko zmožnosti, da bi naučila čirških paglavcev dovolj temeljito verskih resnic. Mora že vedeti, vsaj je bil sam svoječasno šenčurski kapelan. Namigavanje v «Slovincu» radi priklopljenja Čirčič k občini Predoslje je pa taka oslarija in brezmejna domišljija, da si večje misliti ne moremo. Po eni strani se poteguje z vso strasjo za obstanek sedanjih šolskih občin, po drugi pa bi rad delil veliko let obstoječe in dobro uspevajoče politične. Kar razni deželni predsedniki, kakor baron Winkler, ki se je potegoval z vso vnemo za velike občine z izprašanim tajnikom, niso nič opravili, to se upa storiti Kranjski — Bileam. Tone, Tone, tu si se pa vrezal! Prašaj raje za svet svojo desno roko, pobratima Skaljo. Ta je v občinskih zadevah veliko bolje podkovan. Dotičnega «Slovenca» mu nikar ne pokaži, ker bi ga vtegnila oblihi rdečica sramu radi nevednosti «svojega» župnika in prijatelja. Tako je!

Iz Škofje Loke. Škofjelosko prostovoljno gasilno društvo je priredilo minulo nedeljo v gostilniških prostorih «pri kroni» svoj vsakoletni plesni venček. Med našim občinstvom velja že doka čas načelo, da je plesni venček gasilnega društva, dasi ne najelegantnejša, vendar pa najlepša prireditev med vsemi predpustnimi veselnicami, kar se jih vrši v Škofji Loki. Pa je tudi docela res tako. Ta plesni venček privabi toliko občinstva, kakor

pri nas ne pet drugih veselic, prirejenih v manjšem slogu. Preprosto ljudstvo in inteligenca: vse hiti pokazati vrlemu društvu svoje simpatije, katere tudi popolnoma zasluži. — Takoj po sedmi uri je občinstvo napolnilo sobe. Plesna dvorana je bila zelo ukusno z bršljanom in drugim zelenjem odličena. Igral je oddelek ljubljanske vojaške godbe. Osobito pohvalno se moramo kar takoj izraziti o godbi, ki je tako izvrstno izvajala vse točke, kakor morda druga leta ne. Kvadrilje je vodil kakor vedno s pravo eleganco in točnostjo lekarnar, gospod Ervin Burdych. Pri prvi kvadrilji smo našli čez trideset parov. Pri drugi se je isto število še povečalo. O polnoči je bil odmor. Ta čas se je pa pričelo s srečkanjem. Večina dobitkov je bila zares krasna; nekateri tudi precejšnje vrednosti. Po srečkanju jela se je mladina vnovič sukati, kar je trajalo seveda do ranega jutra. — Vrlemu odboru, kateremu načeluje gospod Ivan Debelak, vsa čast! S prireditvijo tega zares lepo uspelega plesnega venčka je vnovič dokazal svojo agilnost, dokazal, da vladajo v društvu zdrave razmere. Vrlemu društvu in njegovemu odboru pa kličemo krepki «Na pomoč!».

Od sv. Duha. Prave napadalce g. inženirja iz Kranja so te dni spravili pod ključ. Prejšnji teden aretovani fantje so bili nedolžni. Vsa naša okolica se je oddahnila. Zlikovci so mladi fantalini iz dobrih hiš v podvasi Virmaše cerkvene podružnice svetoduške. Odkod izvirajo te vedno se ponavljajoče surovosti, ki sramote naš kraj? Manjka prave omike. V bližini ni ljudske šole, ni bralnega ali kakega drugega društva. Neodvisno časopisje preganja duhovščina, pa tudi klerikalnih ne berejo, ker s takim hujskanjem, kakor je pri nas v navadi, ljudstvo podivja in se ne meni za posvetno razumnost. A tudi pri duhovščini ne vidijo drugega, kakor da ima hudiča na verigi, katerega se bolj boji kot pravega Boga. Pri slednji ljudstvo opaza tudi le bolj lakomno stran, omikanih posvetnjakov pa itak ne pozna. Taki ali slični napadi niso pri nas nič novega. Pred več leti napadli so ponočnjaki našega dekana Kozuha. Ko se je vozil skozi vas. Pa ko so se mu izpričali, da so mislili, da je v vozu kak škric iz Loke, jim je dekan milostno odpustil. Povedati bi Vam imel škofjeloški zdravnik o napadih, ko se je vračal od bolnikov. Sosednega učitelja so težko telesno poškodovali, najimovitejši kmet sv. Duha je jedel leto in dan ričet na Žabjeku, gospodje v farovžu so se pa mastili s pečenko in praznili čaše na propast nove šole. Naše ljudstvo ni samo na sebi pokvarjeno, krivi so dosedaj edini naši voditelji, duhovščina, pomanjkanje posvetno izobraženih mož in nesrečno žganje-pitje komaj doraslih fantalinov. Pustijo nas v temi tavati. Odkod nam pride pomoč?

Novičar.

Na Gorenjskem.

Osebnosti. Nadučiteljem v Zgornjem Tuhinju je imenovan g. Srečko Malenšek, dosedanji vodja te šole. — Stalno so nastavljeni: g. Ignacij Labernik v Lešah in gdč. Angela Divjak na Dobravi pri Záspu. — Prestavljena je gdč. Mlakar s Trate na Vrhniki.

Poročil se bo jutri gosp. Ernest Tibiletti z gospico Kristino Depolijevo iz Kranja. Mnogo sreče!

Koblar in požarna bramba. Polagoma se polega razburjenje, nastalo vsled klerikalnega naskoka na gasilno društvo. Nekateri po plačanih hujskačih zapeljani brambovci, ki so izstopili, so že izpregledali in prosijo za zopetni vsprejem. Tisti pa, ki še vedno ne miruje, je seveda naš ljubeznivi tehant. V predzadnjem «Slovenskem Listu» so se rotili naši klerikalci, da niso hoteli zanesti politike v požarno brambo. Koblar sam jih postavlja na laž. Ker se volitev novega odbora ni izvršila tako, kakor je pričakoval, ruje sedaj zahrbtno zoper gasilno društvo. Da mu pri tem človekoljubnem delu pomaga kapelan Potokar, je povsem umevno. Kapelanu se kaj tacega lahko spregleda. Mlad je še in če hoče dobiti dobro farico, mora poprej dokazati svojo «politično vsposobljenost». S trebuhom za kruhom! In na sredstva se dandanes ne gleda mnogo. Če pa Koblar, katerega bi kot kranjskega

dekana menda pravzaprav morali prištevati mej dostojanstvenike, prigovarja preprostim delavcem, da naj izstopijo iz občekoristnega ter nepolitičnega gasilnega društva in v dosego istega namena poskuša tudi vplivati na poslovodja v nekem tovarnarskem podjetju — potem je to naravnost nezasliščan škandal. Strast je napravila tega človeka popolnoma slepega. Koblar bi vendar moral pomisliti, da se tako rovanje nikakor ne strinja z njegovim dostojanstvom in s poklicem katoliškega duhovnika, dasi slednje pri sedanjih žalostnih razmerah ne pride ravno toliko poštev. Tedaj vsaj kot kranjski dekan naj bi čuval svoje dostojanstvo in ne stopal brez potrebe v blato ter tako silil svoje župljane, da bodo z ozirom na izvanredne po njem pouzročene odnošaje res še morali uporabljati izvanredna sredstva, če se bodo hoteli ubraniti svojega agresivnega in nadležnega župnika.

Redko slavnost so obhajali v ožjem družinskem krogu pri tukajšnjem krojaškem mojstru gosp. Konradu Pučniku minulo nedeljo, dne 18. t. m. Krojaški pomočnik g. Franc Bernard, rodom Čeh, ki je pred 40 leti vstopil v Pučnikovo delavnico kot 26 letni mož, je prejel vsled posredovanja svojega mojstra častno svetinjo za štiridesetletno zvesto službovanje. Tem povodom se je vršila primerna pojedina, na katero so bili povabljeni poleg domačih, med njimi sivolasi 84letni mojster, g. Mihael Pučnik, vsi njegovi uslužbenci in pri kateri je g. Konrad Pučnik marljivemu delavcu pripel častno svetinjo na prsi.

Zakaj so Kranjci po večini klerikalci? Piše se nam: Slišal sem bil svoj čas gorenjskega dovtipneža, ki je vzrok, zakaj se Kranjci (Slovenci) na tujem tako hitro nauče tujega jezika, razložil takole: «Vsak Kranjec je velik babjek in ko pride na tuje, si takoj poišče dekleta, pri katerem mu potem ljubezen pomaga, da se hitro navadi tujega jezika, ki ga govori njegova ljubica.» Na ta dovtip sem se nehote spomnil, ko sem si zastavil gorenje vprašanje in morda bi se dal ta tudi v tej zadevi porabiti v podobnem smislu kakor zgoraj, zakaj splošno je znano, da se naša dekleta in žene kaj rade zamaknejo v vojaške in farovške suknje in potem slepo store vse, kar jim vele nositelji teh suknj. Ker pa so torej naši Kranjci «veliki babjeki», se v svoji babji udanosti boje zameriti se ženskemu spolu in se radi tega ne upajo upreti niti najneumnejši ženski želji, ampak se zavoljo ljubeza miru raje pohlevno primejo za krila žensk in skupno capljajo v procesijah za «gospodi»! Ali mar ni res tako skoro v vseh slučajih, kjer «ženske nosijo hlače» in takih slučajev ni malo posebno na Gorenjskem, kjer poleg šnopca močno delujejo tudi ženske!

Dva «civilista» iz Kranja. Trobilo kranjskega dekana kvasi tudi o dveh civilistih, ki sta bila baje primorana v Žabnici v neki gostilni svojo politično barvo pokazati. No, ta dva «civilista» sta znana smolarja iz Kranja, ki pa vse barve «špilata» in sta v resnici v zadregi, če morata s pravo barvo na dan. «F» se vidi že iz neke ozke ulice proti trgu, mali «f» pa je dosedaj le pod mernikom svetil in stari «F» ga ni prav obrajtal, zato sta se napotila na kmete. Pa dandanes se tudi kmet zaveda. Hotela sta kmete peljat v šolo, pa zvedela sta toliko novega, da sta se morala poročevalcu «Slovenskega lista» zaupati. Stari civilist sicer trdi, da sta se bala kmetov. Roko na srce, gospod civilist, odgovorite odkritosrčno, kdo se bolj boji, kmet vas ali vi kmeta? Odgovorila bi namesto vas neka zapuščena vdova. Poznamo dobro vaš «šrauf». Mladi «civilist» pa je take kvasil o zakramentu sv. pokore, da bi morda tudi kak drug civilist radoveden postal, če bi ga čul. Takih «civilistov» reši nas, o Gospod!

Bogati zet in patentirani bahač. Nekje več kilometrov od mesta — če se ne motimo nekje v cerkljanski fari — so ljudje vedno ugibali, ker že dlje časa pri hiši ni gospodarja, da se bode pooblastila domača hči — kajti ravno sedaj je za to ugodni čas — da si izbere tovariša po svoji volji, da bi ji prenašal težkoče in ji sledil še namišljena leta njenega življenja. Nek preprost sin še bolj preprostega očeta je kmalu to zvedel in pričel intimno zalezovati omenjeno devico. Ker si je naš zet

domišljal in si gotovo še domišlja, da ga skoro doleti čast, biti ondotni hišni gospodar, se je kar kratko in malo tam naselil po navodilu svojega famoznega očeta, češ, kar posilili ga ji bomo. Domači gospodinji in hišnim udom je začelo presedati ravnanje tega fanta in pri neki priliki so mu kar po francosko povedali, da takega lenuha, kakor je on, povrh pa še celo praznega bahača po ondotni navadi ne marajo. Šel je, ker je moral iti proč od hiše. Čez nekoliko časa pa se vrne; sedaj seže bolj gosposko v žep in glej čuda: Polno pest bankovcev privleče na dan, menda okrog 3000 gld. ter pravi: «Doto imam kar seboj; čeljudje govore okrog, da nimamo nič, da zapravimo in zalumpamo vse, da znamo samo bahat; dam vam vse denarje za aro, če hočete.» To reksi hitro spravi denar, da bi ga kdo izmed hišnih ne vprašal: «Ali ni zopet kak bloški župnik poslal denar?» — Čez nekaj dni po tem dogodku prilomasti oče tega bogatega zeta v gostilno k pijani muhi, kjer sedi tucat zganjarčkov. Videč, da mu nikdo ne upa ugovarjati, pograbi svojo zloglasno malho in vseprek lete po mizi zmečkani bankovci. Oče te baharije se pa smeje in pravi: «Denarjev imamo, kakor hudič toče.» Na tihem si lepo misli nekaj, kar bi se najbolj dalo razumeti takole: Lepo jih zopet barvam, morda se mi posreči; če še to ne pomaga, smo pa vun. Da ta denar ni moj, saj tega noben ne ve: da se drži tega denarja kri, in sicer kri trpinova. Zaslužen je bil v potu svojega obraza, v moje namene mi pa sedaj le dobro služi. Oh, kaka hvala o meni bo šla jutri po vasi! Drugo jutro so čivkali lačni vrabci po strehah tukaj, kar si Aleš na večer poprej ni domišljal. Pri tem boče tretja oseba, ki je, kakor svoj čas Napoleon na otoku Elba sedaj v pregnanstvu, hotela imeti račun od hiševanja teh tisočakov. Takrat bo pa stok in direndaj pri hiši, kakor ob takih prilikah vselej. Mana, ti pa le pazi, da te do tačas koklja ne brčne, kakor je brcnila Jančka!

Seja kranjskega občinskega odbora od 23. t. m. Župan naznani, da je deželni odbor dovolil pobiranje 30% občinske naklade na direktne davke ter užitnino in da se je deželni odbor obrnil na c. kr. okrajno glavarstvo in c. kr. fin. ravnateljstvo, da oba urada radi pobiranja naklade potrebno ukreneta. Glede naklade na žgane opojne pijače je deželni odbor o dotičnem občinskem sklepu sporočil c. kr. deželni vladi, ker mora slednja dovolitvi pritrčiti. — Občinski odbor odobri račune gasilnega društva, se izreče ugodno o prošnji Ivane Šumi za koncesijo točenja pive v steklenicah in reši nekaj prošenj za vsprejem v občinsko zvezo. — Ko glede neke prošnje za prepustitev občinskega sveta v najem ne dobi noben predlog potrebne večine, zaključí župan sejo.

Šenčurske občinske volitve. Kakor čujemo, je c. kr. deželna vlada zavrgla proti občinskim volitvam za občino Šenčur vloženo pritožbo in je volitve v popolnem obsegu potrdila.

Iz seje okrajnega cestnega odbora Kranj dne 19. t. m. posnamemo sledeče: Računski zaključek za vzdrževanje deželnih in okrajnih cest za leto 1902 izkazuje skupnih dohodkov 20.503.50 kron in stroškov 22.271.10 kron, tedaj primanjkljaja 1767.60 K. Ker pa ima cestni odbor na zaostalih nakladah iz okrajne blagajne za l. 1902 še dobiti okroglo svoto 900 kron in ker iz deželnega zaklada za vzdrževanje deželnih cest iz cestnega zaklada predjemno izplačani deželni prispevek 1722.89 K, pokaže se fakt. prebitok 855.29 K. Poleg tega je v mestni hranilnici kranjski za preložitve ceste v Besnico naložena svota 5000 K. Pregledovalcem računov se izvolita gg. baron Lazzarini in Ivan Zabret. — Prošnja gosp. Tomo Pavšlarja v Kranju za pravico uporabe nekaterih okrajnih cest za postavljanje drogov v svrhu električne napeljave z veliko napetostjo — se odkloni. — Konečno se sklene sporazumno s c. kr. obratnim ravnateljstvom državnih železnic in mestno občino kranjsko napraviti pri cesti na kolodvor v Kranju tlakovani prehod.

Napad pri sv. Duhu. V «Slovenskem Listu» se je razkoračil poročevalec prav slično onemu tatu, ki je upil «držite ga, držite ga!», da bi odvrnil od sebe pozornost

zasledovalcev. Že zadnjič smo poročali o surovem napadu na g. inženirja iz Kranja pri Sv. Duhu, katera vas je prava klerikalna trdnjava v starološki občini. Ta kraj se odlikuje s posebno surovim prebivalstvom. Pripomnili smo tudi, da se prav nič ne čudimo takim napadom, ker so kolikor toliko naravna posledica onega grdega hujskanja zoper liberalce raz prižnico. Tat v «Slovenskem Listu», v glasilu kranjskega dekana pa pravi, da so ti napadi sadovi liberalizma, in hoče obesiti napominani zločin liberalnim Žabničanom na vrat. Zato piše, da se je zlodejstvo zgodilo med sv. Duhom in med Žabnico, da je Žabnica najbolj liberalno gnezdo na Gorenjskem, da so tu pred nekaj leti prodajali liberalci svoj liberalizem na sokolskem izletu, in da se tam marljivo čitata «Rodoljub» in «Gorenjec». Tat bi se rad izmuzal, pa ne bo šlo. Napad se je izvršil pri sv. Duhu, kjer «Gorenjec» nima niti jednega naročnika in kjer se k večjemu prebira plitvi «Domoljub». Za danes hočemo le dokazati, da glasilo kranjskega dekana vedoma laže; ob priliki kaj več. Omenjenemu gospodu klerikalcu je prav dobro znana cesta in okolica od Železnikov pa do Kranja, kjer je v solah trgjal hlače. Ta duhovni gospod je stalen gost hotelerja g. Jegliča iz Kranja, čegar kočijaž je vozil inženirja. Tu je natanko vse poizvedel o napadu, meril celó zarez v usnju. In tam je zvedel, da se je napad dogodil v vasi Virmaše na kovačevem klancu, torej v okolišu soseske svetoduške. Od Virmaš proti Kranju se vrste vasi v sledečem redu: Pravi specialni sv. Duh, Forme, Dorfarje, Šutna in Žabnica. Torej šele peta vas je ugaljala njegovim nizkim, obrekovalnim namenom. Pisal jo je torej proti lastnemu svojemu boljsemu prepričanju, s hudobnim namenom pa črni in sumničji kmete, ki niso zakrivali družega, nego da se z lastnim trudom izkušajo pridobiti boljše izobrazbo, kakor jo jim ponujajo farovži. Pijani, neomikani in nedorasli fantalini že sedaj bridko obžalujejo svoje surovo dejanje, duhovni gospod pa si skrivaj menca roke, kajti zopet je enkrat udrihnil po teh prokletih liberalcih, ki so še v pravem času spoznali njegovo hinavstvo ter ga odpodili od polne mize. Preklicati mu pač ni treba laži, ker se skriva za uredništvo. Pomilujemo neuke mlade, zapeljane ljudi, poročevalcu «Slovenskega Lista» pa izražamo svoje zaničevanje.

Škofjeloško olepševalno društvo je imelo minolo sredo v gostilni gospe Apolonije Deisinger svoj redni VI. občni zbor. Gospod predsednik Slavko Flis pozdravi navzoče in preide na dnevni red. Poročilu povzamemo, da je štelo društvo dosedaj 10 ustanovnikov, izmed katerih sta dva umrla. Domačih letnikov šteje društvo 74, tujih letnikov pa 21, skupaj toraj 95 udov. Blagajnik gospod Ervin Burdych poroča, da je imelo olepševalno društvo dohodkov 375.91 K, stroškov 186 K; preostanek 189.91 K. Dohodki javnega kopaljšča znašajo 122.70 K, stroški 244.63 K, torej primanjkljaj 121.93 K. Ta primanjkljaj se pokrije iz blagajne «Olepševalnega društva» tako, da ostane gotovine v blagajni koncem leta 1902 61.85 K, v poštni hranilnici pa 6.13 K; skupni ostanek za leto 1903 znaša 67.98 K. V odbor za tekoče leto so bili izvoljeni naslednji gospodje: Predsednikom Slavko Flis, učitelj; njegovim namestnikom Franc Mikuš, c. kr. deželnosodni svetnik; blagajničarjem Ervin Burdych, lekarnar; odbornikom sta voljena Lovro Sušnik, mestni župan, in Leo Lavrič, trgovec in hišni posestnik.

Volitev občinskega odbora v Srednji vasi. Županom je bil voljen Anton Korošec s Česnjice, občinskim svetovalcem pa Simon Hribar s Česnjice, Janez Zvan iz Srednje vasi, Janez Gašperin iz Stare Fužine, Jan. Stare s Česnjice, Martin Cesar iz Jurke in Janez Korošec s Koprivnika.

VIII. redni občni zbor telovadnega društva «Gorenjski Sokol», na katerega opozarjamo vse člane, se vrši danes ob 8^{1/2}, uri zvečer.

Barnum & Bailley, največja razstava sveta, ali l. maskarada «Gorenjskega Sokola». Dodatno k zadnjemu poročilu smo zvedeli iz kraljestva «pusta», da se udeležite maskarade iz vseh delov sveta. Iz Kine dospe svetovnoznani jongler Ček-Ček-Fu, iz Japana svetovnoznana skupina salonskih akrobatov in klovnov, katerim se baje

pridružita kar dva «bedasta Avgusta» iz Kranja, iz Francoskega skupina pieretk in iz Španskega skupina svetovnoznanih plesalk. Radi nedostatka prostora poročamo nadalje v prihodnjem listu. Vsak bo toraj imel priliko občudovati te izvanrednosti na sokolski maškardi, katere upamo, da nihče, kdor ima količkaj časa, ne zamudi pogledati ali v maski ali brez nje.

Nedeljska veselica tukajšnjega bralnega društva se je v vsakem oziru dobro obnesla. Enodejanko «Dva zeta» smo že videli pred kratkim v Kranju in tudi to pot so naši vrli diletantje storili svojo dolžnost, za kar zaslužijo toplo pohvalo. Pri plesu smo opazili precej novega naraščaja. Zabava je bila izborna tako, da so prvi gostje odšli šele ob 2. uri zjutraj.

Občni zbor tukajšnjega bralnega društva bo jutri popoldne ob poldveh.

Napadi v kranjski okolici se ponavljajo. Tekom 14 dni so se pripetili v Stražišču trije slučaji. Stražišče je popoln klerikalna vas in se je pred kratkim tamkaj zasnovalo pod protektorstvom kranjskega Kobljarja «katoliško izobraževalno društvo». Kakor se vidi, je v Stražišču izobrazbe strašno potreba, a vrag vedi, če te surovosti niso že posledica najnovejše «katoliške» izobrazbe. Kobljar bo seveda pisal, da so se napadi izvršili med Stražiščem in Žabnico, in da so ti zločini sadovi liberalizma, ker v eno uro oddaljeni Žabnici bero — «Gorenjca» in «Rodoljuba».

V Lescah se vrši jutri v nedeljo dne 25. t. m. ob 4. uri dopoldne plesna veselica v gostilniških prostorih g. Otona Homana «pri Katrineku». K obilni udeležbi uljudno vabi gostilničar.

Loyski plesni venček se je vršil dne 14. t. m. v Begunjah pri g. Avseneku. Na malokaterem plesu je bilo tako živahno, kakor na tem. Udeležba je bila mnogobrojna in so k temu mnogo pripomogle sanjke g. Otona Homana iz Radovljice. Gostje so prišli iz Radovljice, Lesec, Bleda i. t. d. Zabava je bila tako živahna in neprisiljena, da so prvi gostje odhajali šele po treh zjutraj. Vsa čast gre tudi gostilničarju za skrbno postrežbo ter dopro pijačo in ukusno jed.

Predpustno veselico priredi prostovoljno gasilno društvo v Srednji vasi (Bohinj) v nedeljo 1. februarja t. l. v prostorih g. Bl. Hodnika, gostilničarja v Srednji vasi. Spored: 1. Petje. 2. Tombola. 3. Prosta zabava. Vatopnina prosta. Začetek ob 4. uri popoldne. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Občna zborna kmetijskih podružnic. V Ribnem pri Bledu bo občni zbor dne 25. januarja t. l., v Zgornjem Tuhinju se je vršil občni zbor minulo nedeljo.

Križem sveta.

Razne vesti. Poštному kontrolorju v Briesenu na Nemškem se je te dni rodilo 25. dete. — Nova bolezen se je pojavila na italijanskih otokih. Na Entebbi, ki je je štel 2000 prebivalcev, jih živi le že 400. Vsem so se posušili možgani in mozeg. — V češki posojilnici v Nechanicu je zmanjkalo 50.090 kron. Odpuščenih je več uradnikov. — Po celi Turčiji je sneg zapadel tako visoko, da je ves promet ondi ustavljen.

Darila.

Upravništvo našega lista je prejelo:

Za dijaško kuhinjo v Kranju pošiljata Antonija in Fran Pršina iz Senčurja 6 kron. Znesek smo izročili blagajniku odbora dijaške kuhinje v Kranju.

Vesela družba v gostilni pri gospej Ivani Mulej v Radovljici daruje dijaški kuhinji v Kranju 3 krome.

Odprto pismo*)

gospodu deželnemu poslanou Jož. Pogačniku v Podnartu.

Somisljenik ste «Slovenca», g. poslanec, kakor tudi obstrukcije Šuštersiča.

Čitali ste torej gotovo 7. številko «Slovenca» z dne 10. januarja t. l., kjer med dnevnimi novicami pod

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le v toliko, kolikor zahteva zakon.

sifro: «javkanje liberalcev» nekdo kaže svojo zares neverjetno nevednost glave, gospodarstva cestnih odborov ter s tem zvezanih kmetijskih koristi. Ne vemo, alij je to notico spisal sam rimski doktor ali kak drug osrečevalelj ljudstva, to pa vemo, da je to izvanje tako grozno neumno, da se mu mora smejati najbolj zabiti kajzar.

Ker Vi, g. poslanec, soglašate, oziroma morate soglašati z vsem, kar «Slovenec» piše, kakor ste po dovršeni obstrukciji morali proti Vaši volji isti pritrčiti, porabimo to priliko, da Vam posljemo predležeče odprto pismo:

In če ste si v svoji obžalovanja vredni odvisnosti, v kateri morate živeti vsled lastne lahkomišelnosti, ohranili še kaj moževskega častiljubja, pritrčili nam bodele sami, da ste nam z obstrukcijo ravno glede cestnih odborov napravili velikansko škodo.

Le poslušajte, kaj je samo pri nas!

1.) Gradila se je cesta in nov most čez Savo med Bledom iz Žirovnice. Vsi smo se veselili te naprave, liberalci in klerikalci, deželni odbor pa je obljubil izdatno pomoč. Sedaj je most zgrajen, denar pa smo si morali izposoditi po 6%, ker ga nam deželni odbor ni smel in še ne sme dati.

2.) Dolga cestna proga iz Lesec v Bohinj, kakor vse druge cete in pota v tem kraju, ko se zida železnica, silno veliko trpe, tako da moramo v svrhu primernega vzdrževanja skleniti 30% doklade. Če bodo pa še mostovi postali slabi, kar bode gotovo, potem bomo morali zvišati še doklade. Zaradi zgradbe železnice mora biti cesta saj v primerno dobrem stanu in potem pride v poštev naprav novih cest do novo projektiranih kolodvorov, za ista pokritja bo zopet treba višjih doklad. Ker ni privoljeno višjih doklad od deželnega odbora, morali si bomo denar izposoditi za drage obresti. In kar je še najhujše, je dejstvo, da bogati podjetniki pri zgradbi nove bohinjske železnice, ki so največji davkoplačevalci, ne bodo plačevali višjih doklad, ker niso dovoljene. In če se bode Šuštersiču in Vam katoliškemu poslancu izljubilo zadrževati delovanje deželnega zbora, odšli bodo ti podjetniki z bogatim zaslužkom, mi pa bomo imeli ogromno narastli dolg in bode moralo Vaše dobro katoliško ljudstvo, za katero tako skrbite, še lepno vrsto let plačevati 30 in še več odstotne obresti.

3.) In tako tudi od več strani čakajo prošnje rešitve podpore od strani cestnega odbora in tudi iste podpore se ne morejo drugače dovoliti, oziroma izvršiti, kakor z višjim dokladom, kar je po sebi umevno, da se tako pomaga prosilcem-kmetom.

4.) In kje je naša težko pričakovana gorenjska kmetijska šola.

Za danes naj zadostujejo ti dokazi. — Sedaj pa, g. poslanec, vzemite še enkrat v roko blaženega «Slovenca» z dne 10. januarja t. l. in berite: «Narod» sedaj javka, da radi «črne obstrukcije nekateri cestni odbori, ki ne izhajajo z 20% doklado, ne bodo mogli pobirati še višje naklade, in pravi, da je to kmetu v škodo. Kaj takega mora trditi le kak silno neumna liberalce, da bi bilo kmetu v škodo, ako bi moral plačevati višje doklade. Kdo se ne smeje tej «Narodovi» trditvi i. t. d. Tako, g. poslanec! Mislimo, da ni treba nikakega komentara več!

Pač pa Vas, g. poslanec, mi silno neumni liberalci prosimo v imenu več katoliških mož, da, če imate le še količkaj vpliva v svoji stranki, delujete na to, da se, odpravi kar prej mogvče, tako zelo škodljiva obstrukcija, da ne bodo gospodarske rane našega zbezanega ljudstva postale prevelike — smrtnne. Konečno Vas prašamo: povejte nam, kako hočete vse te odpadle zadnje dobrote nedomestiti s to požlindrano obstrukcijo.

Za cestni odbor na Bledu, dne 16. januarja 1903.

Jakob Peternel, načelnik.

Mizarskega vajenca

12-2

sprejme takoj **Anten Drukar v Kranju.**

Zahtevajte „Gorenjca“ v vseh gostilnah in kavarnah!

Tedenski sejem v Kranju dne 19. t. m.

Prignalo se je 134 glav goveje živine, 9 telet, 76 prašičev, — ovac, — kozlov, — buš, — konj. — 50 kg: pšenice K 7.75, prosa K 6.75, ovsa K 7.—, rži K 7.—, ajde K 8.—, ječmena K 7.50, krompirja K 2.30, deteljno seme K 60—62.

Udenca
sprejme Henrik Suttner, urar v Kranju.
177—12

Sl. šolskim vodstvom
na Gorenjskem se udano priporočam za cenjena naročila
šolskih tiskovin.

Z odličnim spoštovanjem
Iv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Cenj. gg. ženinom in nevestam!



Priporočam po najnižjih cenah svojo bogato zalogo vseh vrst poročnih prstanov, uhanov, brošk verižic i. t. d., kakor tudi žepnih in stenskih ur, ki so po vsem svetu znane kot najboljše.

Za obilen obisk se priporoča

73—32 **H. SUTTNER**
urar v Kranju.

Ceniki zastoj in franko.

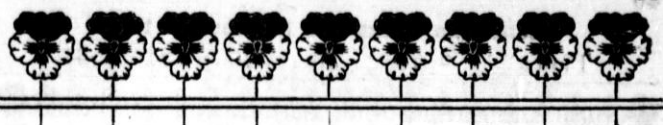
Prešernove
poezije

v novi popolni izdaji z življenjepisom, literarno-zgodovinskimi črticami in estetično oceno. — Uredil Anton Aškerc. — Elzevir-izdaja (rudeče usnje z zlato obrezo 3 K, 96—30 po pošti 3 K 20 h.

Založništvo

L. Schwentner

v Ljubljani.

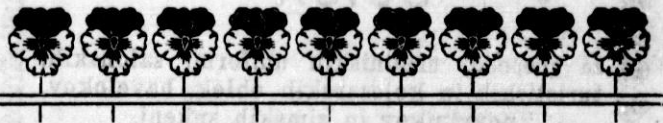


Ernest Tibiletti   

   Kristina Tibiletti
roj. Depoli -----

poročena 16—1

Weitensfeld-Kranj, 25. januarja 1903.



18—1 **Oklic.** P 1/3
10

C. kr. okrajna sodnija v Kranju naznanja, da se bo
dne 28. januarja 1903

ob 10. uri dopoldne pri tej sodnji vršilo zakupodanje hiše št. 40 g. Jakoba Killerja in osobito trgovine z železom pod tvrdko «Viljem Killer» v Kranju za dobo od 15 let. Zakupnina znaša najmanj 4400 K. Zakupni pogoji se lahko pregledajo pri tej sodnji.

C. kr. okrajna sodnija Kranj odd. II.

dne 22. prosinca 1903.

L. S. Pogačnik m. p.

17



Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskreno ljubljeni sprog, oziroma brat, stric, gospod

Franc Smuk
strojevodja

včeraj ob 1/2. uri popoldne po kratki, a mučni bolezni v 33. letu svoje starosti, previden s sv. zakramenti za umirajoče, mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb dragega ranjkega bode jutri dne 23. t. m. ob devetih dopoldne.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župnijski cerkvi v Križah pri Trziču.

Dragega pokojnika priporočamo v blag spomin.

V Retnjah pri Trziču, 21. januarja 1903.

Doroteja Smuk, soproga. — Jožefa Smuk, mati. — Anton in Simon, brata. — Marija Smuk, roj. Kleč, svakinja.

„Le Délice“ neprekosljivi papir za svalčice 181—11
najboljše cevke za svalčice (cigarete)

dobivajo se pri gg. **Janku Kocmutu** v Kranju in **Otonu Homannu** v Radovljici.

JOS. POGAČNIK

krojaški mojster v Radovljici štev. 41

priporoča slavnemu občinstvu

svojo delavnico za izdelovanje

Raznovrstnih oblek

za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistiških in kolesarskih oblek, havelokov, povrtnikov in zimskih sukenj.

Različno blago, in sicer najmodernejše je vedno
14-52 v zalogi.

Stavbinska kleparska dela

vsakovrstna, iz poljubnega gradiva. — Najcenejša izvršitev lesno-cementnih streh in pokrivanja s strešno lepenko ter v to spadajoče poprave z jamstvom najsolidnejega dela. — Zaloga strešnega laka, lesnega cementa in strešne lepenke v najboljših kakovostih. — Strelvodne naprave po izkušeni sestavi.

Ustanovljeno 1861.

L. M. ECKER

Ustanovljeno 1861.

LJUBLJANA, dunajska cesta št. 7 in 16.

Vodne instalacijske naprave vsake vrste, napeljava v hiše, zveza z obstoječimi vodovodi, premembe in vsakršne poprave. Zgradba straniš in kopalnih naprav od preproste do najčinejše izvršbe proti jamstvu primernege, trpežnega dela. — Proračuni na zahtevanje brezplačno. 118-26

Nad 500 različnih vzorcev

Pri nakupu blaga za

Moške obleke

se dobro priporoča

R. MIKLAUC

v Ljubljani, Špitalske ulice štev. 5

ki ima v zalogi vedno najnovejše blago.

O resnično nizkih cenah se vsakdo lahko prepriča.
74-37

Vzorce pošilja na zahtevanje poštne prosto

Polnovplačani akcijski

kapital K 1,000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani

Špitalske ulice št. 2.

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje pred-ujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Več sto litrov

pristine slivovke

proda

B. Ručigaj v Kranju.

13-2

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga

97-30



Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.



Železnato vino

krepča
malokrvne,
nervozne in
slabotne osebe

LEKARJA Piccoli - ja v Ljubljani.

Dobiva se v lekarnah



Edina
zaloga na
Kranjskem
lekarna
Piccoli
pri Angelu
Ljubljana
dunajska cesta.

Polilitrska steklenica velja 2 K.

Zunanja naročila izvršuje lekarnar GABRIEL PICCOLI v Ljubljani točno, ako se mu pošlje l. 161-17 znesek po poštnem povzetju.

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru, obmojno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike l. t. d. 81-36

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija).

11-2

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Priznано najboljšę

oljnate barve

smlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurencę po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja

po nizkih cenah

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja. 82—34

Ilustrovani ceniki so brezplačno na razpolago.

Prodaja na debelo!

Prodaja na drobno!

Andrej Boucon

149-19 LJUBLJANA
Prule (Sredina) št. 18

TOVARNA ZA IZDELOVANJE

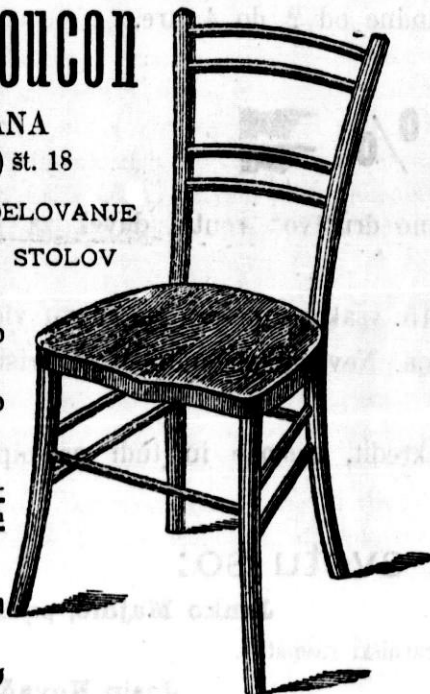
VSAKOVRSTNIH STOLOV

MIZ ZA VRTOVE

in vseh v to stroko spadajočih predmetov, ki se izvršujejo natančno po naročilu.

Zemanja naročila se izvršujejo točno in po najnižjih cenah.

Ceniki se razpošiljajo zastonj in frankovano.



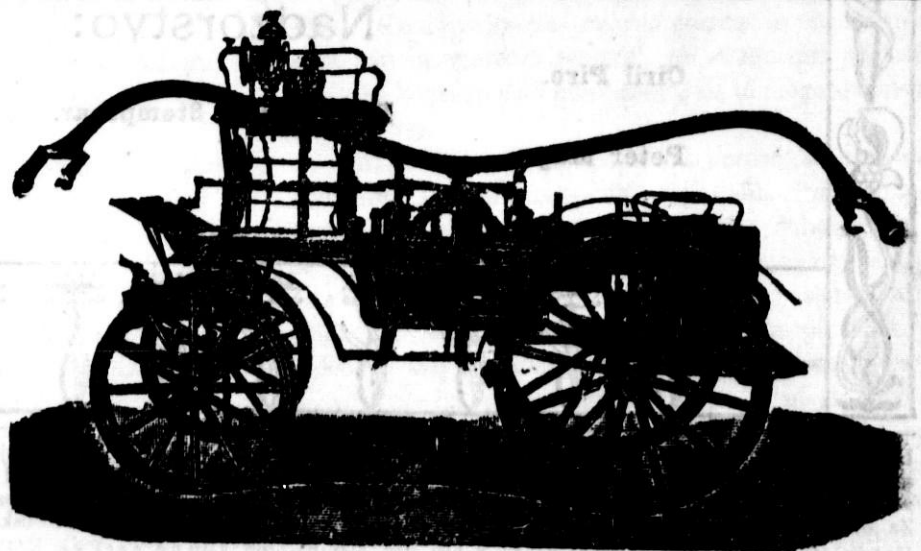
C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic, kmetijskih strojev, I. moravska mehanična tkalnica cevi in pasov

R. A. SMEKAL

v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9
priporoča 15—1

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti zmrzlini in s priredbo, da tiste na obe strani vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice, s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati delo — naučba v teku treh dni — ter ne potrebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-brizgalnice. — Roba solidna elegantna in ceno. Plačila po dogovoru.



Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

Glinaste peči, štedilnike, banje

za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, tipežne in ceno priporoča prva in največja

tovarna

pečij in glinastih izdelkov

August Dreise

v Ljubljani.

75—36

Večkrat premianono!

R. LANG, Ljubljana (Kollzej)



tovarna za modroce na peres in posteljno opravo, salona pohištva,

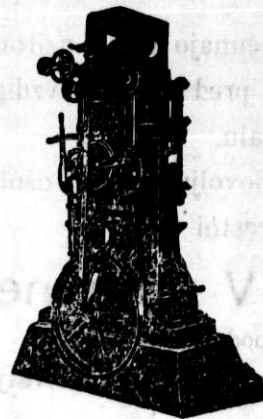
priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne mize, zreal, peči, otročjih vozičkov, naslonjačev, pultvalnikov (sofa, kanape, divani) in sobno opravo 60—20

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje zastonj in poštine prepla.

Razpošiljanje točno.



G. Tönnies

Ljubljana 76—35

tovarna za stroje, železo in kovinolivarna

priporoča kot posebnost vse vrste

žage in vse stroje

za obdelovanje lesa, ameriške turbine, bencin-motore in parostroje.



Kreditno društvo v Kranju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

je pričelo poslovati **dne 1. januarja 1903 v Kranju na glavnem trgu v hiši g. K. Floriana št. 194.**

Uradije se vsak dan ob delavnikih od 9. do 12. ure dopoldne, ob ponedeljkih in smajnih dneh pa tudi popoldne od 2. do 4. ure.

Hranilne vloge se obrestujejo po

4 1/2 %

brez vsakega odbitka ter plačuje „Kreditno društvo“ rentni davek za vlagatelje iz svojega.

Obresti se računajo od 1. oziroma 15. vsakega meseca po dnevu vložitve do 1. oziroma 15. pred dnevom vzdignjenja. Nevzdignene obresti se prištevajo koncem leta kapitalu.

Posojila se dovoljujejo na osobni kredit, zastave in tudi na hipoteke proti primerni obrestni meri.

V upravnem svetu so:

Franz Krenner, podpredsednik.

Janko Majdič, predsednik.

Rudolf Kokalj, pisarniški ravnatelj.

Karol Jäger.

Josip Kovač.

Nadzorstvo:

Ciril Pirc.

Vinko Majdič.

Dr. Valentin Štampihar.

Peter Mayr.

Ivan Rakovec.



Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrť leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši šte. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnishtvu naj se blagovoljijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.